

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 48. szám.

Az utcai zavargásokról.

Huszonnégy óra telt el a vasárnapi zavargások óta. A felizgatott kedélyek azóta lecsillapodtak. A közönség véleménye lehiggadt és most már mi is tárgyilagosabban bírálhatjuk az eseményeket, amelyek szokatlanok itt Debreczenben, ahol a közhit szerint oly nagy a jólét, hogy csaknem a zsirjába fül a polgárság.

No hát erre a közhiedelemre ugyancsak ráczáfoltak az események. Felvonult a nyomor hadserege zárt négyes sorokban és a Kossuth-nótához szokott fülekbe dörögte a munkás-dalt. A népgyűléseken ezrével jelentek meg a szegény, rongyos emberek és — hallatlan — ebben a dúsgazdag városban ezren és ezren kiabáltak kenyérért. Azért, ami nincs.

Elbámult ezen a debreczeni benszülött, aki a jóléten kívül nem látott semmit, senkit — és elgondolta, hogy lehessen itt, ebben a disznósíron elhájásodott, gazdag városban éhes ember? Ha van is néhány csavargó, koldus, de ennyi? Ezer és ezer? Ez képzelenségnek látszott a debreczeni polgárság szemében.

Az üres kalászkok.

Mikor a pajkos, játszi, déli szél Ringatja a kalászkok tengerét,
 Egyik kalász fentartja gögösen,
 Busan lehajtja másik a fejét.

Borozás arczu, görnyedt, vén paraszt
 Fölsóhajt: „Hej, teremő Istenem,
 Mire való e sok üres kalász,
 Ha nincsen benne semmiféle szem.”

Szegény paraszt, én érzem bánatod.
 Mi telt kalászkok, mi vagyunk a mag.
 Büszkén, de könnyen hajlongó fejét
 Csak tartalmatlan lelkek hordanak.

Vad lovagiasság.

Herczegovina felől csapatok érkeztek Blazsujba. Ott töltötték az éjszakát. A tábori tüzek mellett mindenféle dolgokról beszélünk velük, egy tiszthelyettes beszélt el a következő esetet:

Az egyik szakaszunkat kiküldték „főlderítési” szolgálatra, ami közönségesen éppen nem „derült” szolgálat.

No és a debreczeni polgárság látta a nyomorgó ezrek felvonulását, fenyegető magatartását és szörnyen felháborodott. Ez a fölháborodás meg is nyilatkozott a hatósági intézkedésekben. A hatóság megelégette a jajgatást. Nem adott engedélyt népgyűlésre többé.

Ezen kezdődött az összeütközés. Az éhes munkásnépet felizgatta, hogy még a panaszkodására sem ad alkalmat a hatóság. Ezért rendezte a tüntető sétát. Hogy az elzülött csavargók és csirkefogók vették át a szerepet, arról ők nem tehetnek. A hatóság sem tehet róla, hogy a zavargókkal szemben gyöngének bizonyult.

Azért azonban felelős az egész társadalom, hogy nem vette észre ezt a szervezkedő nyomort. Felelős érte a hatóság is, amelynek ösmernie kellett volna a munkástársadalmat és nem ösmerte.

Egyébként a vasárnapi zavargásokról és a hétfőn történt eseményekről a következő tudósítást közöljük:

Rabolni is akartak.

Blau Lipót és fiai aranyműves cég üzletének is nekimentek a zavargók, csak hogy itt furcsán megjárták, mert a mint az

A Ramavoh nevezetű pokoli sziklás helyen akadt össze a jól elrejtőzött ellenséggel.

A hadnagy (derék magyar fiú volt) már az első lövések után felismerte a boldond helyzetet és az egész szakaszszal a sziklák közé húzódott.

Igen, de azok is úgy voltak. Hosszu és eredménytelen lövöldözés kezdődött. Óra óra után telt és a golyók a szikláról lepatogtak. S innen, se túl nem esett még csak sebesülés sem.

Közeledett az alkony és fogyott a municzió mind a két helyen.

Végre az ellenség megsokalta az ostoba helyzetet. Egy jó torku bosnyák átkiáltott a mieinkhez:

— Héééé! Sztani! (Ami azt jelenti, hogy állj meg!)

Eminnen egy szerb legény visszakiáltott:

— Mit akartok?

— Ne löjjük el hiába töltenyeinket.

Menjete ti is vissza, mi is vissza megyünk. Majd holnap máshol is találkozhatunk.

Az okos beszéd tetszett a hadnagnak

ajtókat erősen döngették, a villanyos jelzővel ellátott üzlethelyiség csengői megszólaltak, érintkezésbe hozták a rendőrséghez is bevezetett telepet, a honnan természetesen rögtön gondoskodtak kellő fedezetről és nyomban el is távolították a csirkefogókból álló tüntetőket.

Levert lámpások.

Lámpabetörés a hétfői lapunkban felsorolt helyeken kívül még igen sok helyen fordult elő, így Fritsch Károly kereskedőnél betörték egy nagy lámpát, Majtényi és Zengewaldnál 1 nagy kirakat lámpát, Nagy Samu tőzsdésnél a városháza alatt egy nagy lámpát, Mauk Józsefnél egy lámpát. A kávéház és vendéglő tulajdonosok óvatosan jártak el, a mennyeiben a nagyobb zavargások kitörése előtt behúzták az összes redőket és bezárták üzleteiket, se ki, se be nem eresztvén senkit, mindamellettt igen sok helyen szólt a zene.

Mit jelent a főkapitány!

Végh Gyula főkapitány terjedelmes és kimerítő jelentést terjesztett a tanács elé, a melyben je enti, hogy az Olajütőben a munkások gyűlést akartak tartani, s ezt ő mivel polgármesteri engedélyük nem volt nem engedélyezte, daczára ennek mintegy 1500 munkás összegyűlt, mire Vetésy Béla rendőrfogalmazót bizta meg a gyűlés megakadályozásával. A jelentésben a főkapitány elmondja, hogy 940 kefégyári munkás gyűlést akart tartani az Olajütőben, de ő ezt nem engedélyezte, amit különben a polgármester helyben hagyott. A munkások, akikhez még

és megállította a tüzelést. Mi az ördögnek is lett volna tovább a patronpazárlás, amikor ugyis kevés volt.

Már éppen készülődtek a mieink, hogy kimennek a kutyaszoritóból és az ellenség is kezdett czihelődni, amikor oldalt 5—6 turbános atyafi nagy abajgatással előre mászott és minket löni kezdtek.

Világosan oly vadbolond fanatikuskok voltak, a hadjog ősi szabályait a maguk kedve szerint sértették meg.

A hadnagy elkáro mkodta magát és sortüzre készült.

És rai történt ebben a pillanatban? A „félvad” ellenség hevesen lövöldözni kezdett a maga lázadóira. Nem türték el, hogy azt a szót, amit az egész csapat nevében kimondottak, a maguk emberei megsérték. A békeszegők ott hullottak el, vagy futottak odébb a mieink szeméi láttára a maguk embereinek a lövéseitől.

Mikor pedig ennek vége volt, becsülettudó módon átkiabáltak:

— Most már mehettek. Zbogom!

Kenedi Géza.

Olcsó bevásárlási forrás **Glück Ede** férfi-, női- és gyermek-czipő áruháza.
 Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.
DEBRECZEN, Piacz-utca 22. szám alatt. (Kistemplommal szemben.)

mintegy 500 más szakmabeli munkás is csatlakozott, mégis összegyűlekeztek, mire ő Vetéssy Béla rendőrfogalmazót bizta meg a munkások feloszlásával. Vetéssy Béla szavaival el is érte azt, hogy az egybegyűltek nyugodtan széteszlottak. A városba indultak nagyobb csoportokban és a városháza előtt mintegy 3000 emberre nőtt tömeg kövekkel dobálta meg őt, valamint a rendőröket, majd a városháza ablakait zúzta be. Látni, hogy a rendőrök elégtelen száma nem tudja megfékezni az izgatott tömeg rombolási szándékát, a katonaság segítségét vették igénybe. A tanács a főkapitány jelentését és tett intézkedéseit jóváhagyólag tudomásul vette és utasította a főkapitányt, hogy szigorúan járjon el azokkal szemben, akik nem idevaló illetőségűek és munka nélkül vannak.

Az elcsendesült vihar.

Hétfőn egyelőre a Stern féle kefégyárban megkezdték a munkát. A sztrájkolók a gyár környékét szállották meg és igyekeztek visszafartani a munkásokat. Ez azonban csak kevés esetben sikerült. Dicsérettel említjük fel, hogy semmiféle erőszakodás nem történt, ami az erőszakot kihívta volna. Ez is bizonyítéka annak, hogy a zavargásokat nem a tisztességes munkások rendezték.

Széteszlott tüntetők.

Estére nagyobb mérvű zavargások voltak kilátásban, de a munkások türelmesen viselkedtek.

Nagy tömeg foglalt állást a Stern-féle kefégyár előtt. Ezek a munkábalépetteket akarják visszahódítani a sztrájkanyagára, de a jórészt idegen munkások nem hallgattak rájuk. A rendőrség nagy erővel vonult ki ugyan, de nem volt rá szükség, mert a tömeg magától is széteszlott.

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

Igazi hétfői napi csöndes hangulat uralkodott a házon. Kevesen is voltak, alig annyian, a mennyi határozatképességhez szükséges. A kormány tagjai közül Tisza István gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter voltak jelen csupán.

Az ülést Perczel Dezső elnök vezette, teljesen néptelen padok előtt, minthogy hétfő volt ma.

Perczel elnök bejelentette, hogy Nessi Pál dr. a husarak drágulása dolgában sürgős interpellációt szándékozik intézni a belügyminiszterhez. A kérdést délután háromnegyed két órakor indokolja majd meg. A vármegyei alkalmazottak illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalását folytatták.

Haydin Imre a kormánypárti padokról szívesen üdvözi a javaslatot. Különösen tetszik a törvényjavaslat indokolása, mely csupa szív a vármegyei tisztviselők iránt, a kiknek eddigi buzgóságáért igen kevés elismerést és még kevesebb anyagi támogatást juttattunk. Arról, hogy biztosítjuk a magyar tisztviselők megélhetését, megnyitjuk a közgazdasági pályát a polgári elemek számára. A javaslattal általában meg van elégedve, de jobb előmenetelt kellene biztosítani az alispánoknak és főszolgabíróknak. Kivánná azt is, hogy az aljegyzők és szolgabírók bizonyos idő múlva automatizálják lépjenek elő a tizedik osztályból a kilencedik fizetési osztályba. Meggyőződése, hogy a fizetés államosítása után mihamarabb el kell következnie a nyugdíj-ügy államosításának is. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Szederkényi Nándor beszélt ezután. Helyesli a fizetésrendezést elvben, de annak kivételét, a kivételnek a törvény javaslatban látható rendezését nem fogadja el. Sürgeti az adóreformot, a mit annál könnyebben meg lehetne kezdeni, mert az az államháztartás fölöslegeiből éveken át igen jelentékeny pénztári készlet halmozódott össze. A fizetésrendezést különben elvben azért helyesli, mert az a pénz, a mit a tisztviselőknek adunk, legalább nem megy a külföldre, hanem a tisztviselő ismét elköltei ugyis a fizetését és így a pénz visszajut azokhoz, a kiktől származott. Sürgeti azonban a városi tisztviselők fizetésrendezését. A javaslatot elfogadja.

Baththyány Tivadar gróf követelte, hogy nyilatkozzék a miniszter arra nézve, hogy a közigazgatás reformjánál is a régi megyei székhelyek maradnak meg és oszlassa el ezzel a nyilatkozatával a kérdésen támadt aggodalmakat. Csatlakozik Szalay László kivánságához, hogy a körörszolgák fizetési viszonyait is rendezzék. A javaslatot magát elfogadja.

Nessi Pál dr. üdvözi a javaslatot, de elvárja, hogy a kormány a megyei tisztviselők végleges fizetésrendezéséről már legközelebb benyújtja javaslatát. Felhívja a kormány figyelmét, hogy egy kategóriáról teljesen megfeledezett és ezek az utbiztosok. Kéri a kormányt, vegye ezeket is gondozásába. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés a baloldalon.)

Sághy Gyula készségelel isméri el, hogy a javaslat égető szükségét elégíti ki. Most egyébként itt az ideje, hogy a megyeiek fizetését véglegesen rendezzék. Követelte a szolgálati pragmatikát és végezetül elfogadta a javaslatot, de sürgeti a végleges rendezést. Szünet után Darányi Ferencz néppárti szólt a javaslatához és azt elfogadja.

Polónyi Géza szeretné kimondani, hogy a tisztviselők fizetését lefoglalni nem szabad, követeli a szolgálati pragmatikát.

Tisza István feleli, hogy a pragmatika meglesz. A tisztviselők fizetésének foglalásmentességét is partolná, de attól tart, hogy ez a hitelképességük megromlására vezetne. A megyék mostani kereteit megbolygatni nem tartja helyesnek, mert tradícióra alapulnak a keretek.

Vármegyénk és közelvidéke.

Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter Erdős Dezső állatorvos-akadémiai tanársegédet a debreczeni állategészségügyi felügyelő mellé kirendelte.

A hajdunánási Kossuth-szobor kivételével a czeglédi Kossuth-szobor nagytehetségű ifjú mesterét, Horvay budapesti szobrász művészt bízták meg a nánásiak. Mint értesültünk, már a szerződést is megkötötték a művészszel és a mintában is megállapodtak. Ez eredeti alkotás lesz és a hatalmas ércalakot még ez év őszén leplezik le.

A régi haragosok. Berettyó-Szent-Márton emberölés történt. Két régi haragos Szilágyi Imre és Szilágyi János számoltak le egymással. Fél életen keresztül gyűlölködtek, veszekedtek, pereltek egymással, most aztán a sok összegyűlt keserves gyűlölet kést adott a két régi ellenség kezébe. A berettyóújfalui csendőrség telefonon jelentette a nagyváradi ügyésznek, hogy tegnap este Szilágyi János és Szilágyi Imre parasztagdák összeverekedtek. Kössel rohantak egymásra a Szilágyi János úgy megszurta Szilágyi Imrét, hogy az rögtön meghalt. Szilágyi János is súlyosan megsérült. A királyi ügyesség a vizsgálat megejtésével a berettyóújfalui járásbírószágot bizta meg.

Kinizsi Pál szobra. Veszprémmegye közönsége elhatározta, hogy ércszobrot állít Kinizsi Pálnak, a nagyerejéről hírneves magyar vezérnek Nagyvácszonyban. A szobrot közadakozásból létesíti, amiért hozzájárulásra szólította fel átiratban Hajdúvármegyét.

Olvasóink rovata.

Jog és sztrájk.

Vasárnap este kombinált hadműveletek színhelye volt a városháza előtti tér. Huszár csapatok száguldoztak fel s alá, a gyalogság sötét tömegben állott az ut közepén, a rendezők meg mint fürge járőrök végezték a felderítő szolgálatot. Felderítő, mosolyra keltő lett volna az egész katonai felvonulás, ha oly szomorú világot nem vetne a mi dolgainkra.

A munkásnépet, a jobb kenyérért küzdő munkásnépet, igazságtalan hatósági beavatkozással a felháborodásba kergetik bele, s ezután jön a katonaság, minden kormányzati bölcsesség omegája.

Én csak konstátalok. A sztrájk már hetek óta tart. A rendőrség a legjobb akarral sem mutathatott ki semmiféle rendezavarást sem. És helyesen fogta föl feladatát, hogy töle telhetőleg közben járjon a munkás a munkaadó közt megegyezés létrehozásában. Ámde sajnos, a főkapitány ur tüzelmének fonala végre elszakadt, s miután úgy látta, hogy szépszerével nem békülnek, abba a végzetes tévedésbe esett, hogy azt hitte, neki erőszakkal is békíteni kell, kimondta, hogy az idegen illetőségű sztrájkolókat haza tolonczoltatja.

Tetszik tudni, mit jelent ez? Tisztességes munkás embert, a ki két keze munkájával, verejtékkel, becsületes munkával keresi mindennapi kenyerét, aki most nélkülözések árán is, becsületes és törvényes harcban igyekszik magának és családjának sorsán javítani, elsubbolnak innen, mint a hogy elsubbolják a csavargókat, a szokásos munkakerülőket, az engedély nélkül koldulókat, a szabályokhoz magukat nem tartó kéjőnőket, a kihágást elkövető volt fegyenczeket, stb. stb. a mint ezt a toloncz szabályok szépen olisorolják.

Hát azt hiszik, hogy becsület érzés csak az uri kaszinó tagjaiban lakozik, s a munkás csak egy hasáb fa, a mit halomszámra felraknak a vagonba, s szállítják odébb? Hát a munkásnak ninesenek polgári jogai, melyeket sérteni nem szabad; rá nézve az egyéni szabadság üres frázis, melyet nem véd meg a törvények ereje s a hatóságok élő lelkiismerete?

Hát ezeknek a munkásoknak nines rendes lakásuknak, nines rendes foglalkozásuk? Azért, hogy most munkát nem kapnak, foglalkozás nélküli, a „közbiztonságra alaposan gyanus egyének” ök, mint kiket a szabály kiutasítani enged?

Én a munkások és gyárosek vitapontjait nem ismerem; hogy melyik félnek van igaza, nem tudom. De azt tudom, hogy a hogy a munkaerő szabad alku tárgya, s mindenkinek jogában áll a maga munkáját annyira taksálni, érte annyi bért követelni, a mennyi neki tetszik; a másik félen áll, megadja-e vagy nem. De hatóságnak ebbe hatalmi szavával boleavatkozni nemcsak nem jogos, de erkölctelen is. A hatóság nem a gazdagok hatósága, nem is a szegényeké, hanem a magyar államé, annak hatalmát gyakorolja és arra vet árnyat, ha a rábízott hatalmat nem pártatlanul kezeli. Ámde azt mondom: én ugyan nem szólok bele a ti dolgotokba, de ha hétfőig munkába nem álltok, hazatolonczoltatlak benneteket, mint a csavargót, mint a fegyenczet, mint a rimát, ez nyilvánvaló presszió, jogtalan presszió, mert szabályban nem gyökeredzik, és erkölcs-

telen presszió, mert a szegényt sújtja és kirtja a szegény ember lelkéből az előljárásság pártatlanságába vetett hitet és bizodalmat. Ő a felsőségben látja az államot és a hazát és minden igazságtalanság, mi véle történik, csak azt az érzést gyökereztetni meg jobban: én mostoha gyermek vagyok itten.

Tessék már végre megjegyezni: sztrájkolni nem bűn, és a munkás is ép olyan ember, mint akár a főispán. És a munkásnak a becsületérzését, személyes szabadságát és létföltételeit ép oly finyas gondnal és aggódo óvatossággal tartozik a hatóság respektálni, mint a főispánét, a grófét, a püspökét. És ebben a kérdésben, a munkásság maga oldalán fogja találni a társadalom minden jóézésű tagját: őket innen kiutasítani nem lehet és nem szabad.

Dr. Jászi Viktor.

Mi az ujság?

Egy bur tanító Veszprémben.

Érdekes utas érkezett e hó 10-én Veszprémben. Egy bur (helyesebben boér) tanító, a ki végigharcolta hazájának szerencsétlen végű szabadságharcát, majd foglyul Angliába vitetett s megszabadulván, most utazik vissza hazájába. Még 4 hónapig nem szabad boér földre lépnie s ezt az időt arra használja, hogy bentazza Európát. Beszél vagy hat európai nyelven. A nagyatyja, Solyom József, magyar származású volt. Amerikán át jutott Transwaalba. Utasunk Solyom Sándor, de neve hollandus módon ejtve S. endore Szölióme nek hangzik. Családjából a torontalmegyei Csöszteleken talált egy nagynénjére, ki ma egy plébános öreg gazdasszonya. Ez az egyetlen rokona van, mert boér földi családja az utolsó szálig elpusztult a harc alatt. Tizenkét testvére közül egy maga van életben. Az ő feleségét az angolok lökték le. Apját és a saját gyermekeit foglyul hurczolták s éhen haltak. Részt vón a spionkopi csatában, Joannesberg s Ladysmith ostrománál. Többször megsebesült. Szep ember. Nyilt, becsületes arczu. Harminczöt éves, de sokkal fiatalabbnak látszik. Rendes közép-teremű. Mint mondja igen ritka náluk a nagy ember.

Vasutasok titkos gyűlése. A vasuti tisztviselők és alkalmazottak titkos értekezletet tartottak vasárnap az angyalföldi kaszinóban. A gyűlésen háromszázan vettek részt, köztük a vidéki küldöttek is. A szónokok a kereskedelmi miniszter törvénytervezetéről vitatkoztak és azt erősen megkritizálták. Valamennyi felszólaló konstataulta, hogy az alkalmazottak fizetését ez a javaslat nemhogy rendezi, de valósággal rontja. Az értekezleten, amelynek tagjai kézzel fogadtak titoktartást, elhatározták, szerdára e hó 20-ára távirattal országos kongresszust hívnak össze Budapestre. Ezen a kongresszuson döntenek további teendőikre és ha kell, döntő lépésre szánják rá magukat. Az értekezleten, ismételjük, a vasuti hivatalnok-rend minden osztálya, valamint az összes alkalmazottak küldöttei részt vettek. Az értekezlet öt órán át tartott.

Öngyilkos uriaszony. Nagybecskerekben Horváth Zoltán törökbecsei főszolgabíró felesége, Csirós József módosi ügyvéd leánya, Törökbecséről Módosra utazott. Szüleikhez érkezve, a szobába zárkózott és föbelötte magát. A fiatal asszony szülei a színházban várták leányuk érkezését. Tettét pilanatnyi elmezavarában követhette el.

Leszúrt örömtanyás. Vasárnap éjjel nagy verekedés keletkezett Budapesten a Horgony-utcában levő nyilvános házban. Bottal, bicskával és revolverrel ment egymásnak vagy tíz ember, akiknek legtöbbször részeg volt. A tulajdonost, Pintér Mihályt mellbeszúrták úgy, hogy a mentők haldokolva vitték kórházba. Hat embert letartóztattak, köztük Vén József iparost, aki a vígház gazdáját megkéselte.

Pofonok a Vigszinházban.

(Póruhárt udvarló.)

G. Z. budapesti villamostársasági tiszt viselő régen észrevette, hogy egy fiatal ember járkal a felesége után. Egyszer az ablakjuk alatt látja, másszor a házuk udvarán sétál és egyáltalán minden alkalmat felhasznál, hogy az asszony mellé érhesse.

Minap G-ék a Vigszinházba mentek. Alig ültek le, a férj meglepetve vette észre a mellettük lévő üres székre a fiatalember telepedik le. Roppant dühösítette a dolog és kezdte megfigyelni a fiatalembert. A nézőtér első soraiba, a fiatalember ekkor odahajolt G-néhez és tapogathatni kezdte a selyemszoknyáját. A férj csak ezt várta.

Odahajolt a fiatalemberhez és két hatalmas pofonnal dagasztotta puffadtá a hős udvarló arcát. A fiu villámgyorsan felugrott és meglehetősen hángosan elkiabálta magát.

— Vadász vagyok. Jelentkezzék, aki pofonütött.

Erre a férj jelentkezett is, átnyújtotta neki a névjegyet és fegyveres elégtételt ígért a lovagnak. A dolognak ezt a részét azonban már a folyosón végezték el, oda vezette ki őket a színházi szolgál.

Ilyen tragikus esetek történnek — ó sors gunyja — a Vigszinházban.

Az ázsiai világháború.

Togo tengernagy minden frázistól ment jelentése még Péterváron is mély hatást tett. Makarov könnyen beugrott a csapdába, melyet a sárga admirális neki ravaszul felállított. Az oroszok most abban reménykednek, hogy a szárazföldön köszörülék ki a csorbát s sikerül nekik addig eldönteni a háború sorsát, míg a japán had teljes nem lesz a Jalu környékén. Am akkor sietniök kell, mert Togo Csemulópóban egyre másra szállítja partra a japáncsapatokat, akik gyorsmenetben sietnek az orosz hadállások felé. A japán flotta védelme alatt Csemulópóba az utolsó három napon 30.000 ember szállt partra. Japánban emelkedett a hangulat. A koreaiak szívesen látják a japán katonákat és velük barátkozik. A japán csapatok elindultak a Jalu felé.

Előőrsök oszátározása.

Pjongjang mellett vasárnap ütközet volt az orosz járőr és japán csapat között. Az oroszok védett helyeiket odahagyva, visszavonultak. Veszteségük ismeretlen. A japánoknál 7 ember elesett és 15 megsebesült.

Az orosz előőrsök.

Szombaton, e hó 16-án éjjel 300 kózák szállotta meg Szöncsöngöt. Azt híresztelik, hogy ezt az előőrsöt 5000 orosz követi, hogy a japánokat elvonják a Jalutól. E híresztelés nem sok hitet érdemel, mert az oroszokat a japánok partraszállása elvághatná a főerőtől.

Csifuból Niucsvangba érkezett gőzös azt jelenti, hogy 26 hajóból álló japán hajórajt látott száz szállítóhajóval Port-Arturtól északra

a Csili-öbölben. A flotta északi irányban hajózott és azt hiszik, hogy célja a Niucsvangtól délkeletre levő Kaicsu.

Alexejev helytartó Szebasztopolba ment, amelyre felvonták a Csendes oceán hajóhadának vezérlobogóját.

Az ünnepekt Togó.

Tokióban a mikádó az udvari ünnepegy alkalmából, melyet a port-arturi győzelem hírére tartottak, nagyon elismerőleg nyilatkozott Togóról s azt mondta, hogy a „nagy tengernagy” minden dicséretre érdemes. A parlament táviratot küldött Togonak Csemulópóba, amelyben a nemzet nevében neki köszönetet szavaznak.

Port-Artur igazi ostroma.

Londonból táviratozzák, hogy a japánoknak Port-Arturnál sikerült partra szállani és a szárazföld felől is elzárni a várost. Az az általános vélemény, hogy Port-Artur már nem sokáig állhatja az ostromot.

Francia kölcsön a czárnak.

Párisból táviratozzák, hogy Oroszország számára 800 millió rubelt szavaztak meg a francia tőkepenzesek.

Egyházi élet.

A debreczeni ev. ref. egyházkerület felosztása.

A beregi ev. ref. egyházmegyéhez tartozó lelkészek a múlt hó 23-án értekezletet tartottak a debreczeni ev. ref. egyházkerület felosztása kérdésében. Javaslataikat a legközelebb tartandó egyházkerületi gyűlésen akarják előterjeszteni. A beregmegyei lelkészek elhatározása szerint a debreczeni püspökségből három alakítatnék. 1. A debreczeni, a melyhez tartoznának a debreczeni központi, debreczeni, alsó szabolcsi, bihari, érmelléki, hevesnagykunsági egyházmegyék 158 egyházzal 494.482 lélekkel. 2. Hódmezővásárhelyi központtal, melyhez csakis a békésháti és nagyszalontai egyházmegyék tartoznának 88 egyházzal 301.357 lélekkel. 3. Végül Szatmárnemti székhelyvel, melyhez tartoznának a szatmári, nagybányai, felsőszabolcsi, máramarosgocsi és a beregi egyházmegyék 327 egyházzal, 273.340 lélekkel.

Wolafka püspök vendégei.

Eleven zsvaj verte fel vasárnap délelőtt a r. kath. parochia csöndjét. Az ártatlan kacaj, az öntudatlan jóézés megdobogtatta mindenkiben a szívet. Ezeket a kis magyarokat, akik legelőször áldoztak, az áldozatkész, szeretetreméltó püspök vendégeül látta. Voltak pedig százhetvenen. Száz fiu, hetven leány. A püspöki asztalnál reggelit kaptak valamennyien, négyféle süteményt, narancsot és emlékképet. A gyermekek jól érezték magukat a püspöki udvarban, hogy még déli harangszóra is alig akartak hazaindulni.

Osztályvizsgák a Svetits intézetben.

A r. kath. tanítónőjelöltek IV. osztályu növendékei április 18, 20, 21. és 22. napjein fogják letenni az osztályvizsgát, míg a tanítónői képesítő vizsgálatot junius közepén, amely alkalommal Sipos Orbán lesz a kormánybiztos.

UJDONSÁGOK.

Beszűntetik a motor-közlekedést.

(A Debreczen—nánási vonalon.)

Az államvasut is megpróbálkozott a motor-kocsi közlekedéssel. A Debreczen—Nánás—Tiszalök közötti helyi-érdekű szárnyvonalon vezették be próbaképpen a motorkocsi közlekedést, a melynek eredménye és sikerei elé általános érdeklődéssel néztek a vasuti körök.

Azonban a motorkocsi közlekedéshez fűzött remények csak részben váltak be. Bevált ugyanis a motoros a szénmegtakarítását és a személyforgalom páratlan emelését illetőleg. Ugyanis eme helyi-érdekű nagy szárnyvonalon a gyakori, a fokozott motorkocsi közlekedés fordulása mellett olyannyira emelkedett a személyforgalom, hogy az a vasuti körökben a legnagyobb érdeklődést keltette; mert ez a motorkocsi sűrű fordulása mellett megnövekedett személyforgalomnak nemhogy szárnyvonalon, hanem a fővonalon is meglepőnek, páratlannak mondható. A kora reggeltől késő esztig közlekedő motorkocsik sohasem szűkölködtek utasokban, sőt többször zsufolásig megteltek a finom építésű sárgakocsik, mint legutóbb vasárnap este és délután is, a miből természetesen számos kellemtelenségek támadtak.

Nyilvánvaló tehát, hogy a személyforgalom emelését, az üzemköltségek megtakarítása mellett a pénztárjövédlem fokozását illetőleg a motoros-kocsi közlekedésének bevezetése bevált ezen a szárnyvonalon; de viszont hátrányai is voltak és vannak ezen közlekedésnek. Ezek pedig a közlekedés megbízhatatlansága, a gépszervezet megbomlása miatt bekövetkezett váratlan késések, a nyílt pályatesten való fennakadások, melyek annyiszor és olyan mértékben ismétlődtek, hogy, mint értesültünk, arra indították a debreczeni üzletvezetőséget, miszerint előterjesztéssel éljenek az igazgatósághoz a motor-kocsi közlekedés beszüntetése iránt. És mint értesültünk a nevezett vonalon május elsejétől be is fogják szűntetni a motoros-közlekedést. De mi hisszük és az utazó közönség érdekében kívánjuk, hogy a motoros-kocsi közlekedés beszüntetése csak időleges, és a gyengének, törékenynek bizonyult gépszervezet tökéletesítése, erejének fokozása után ismét vigan fog száguldani a csinos sárga kocsi a Debreczen—Nánás—Tiszalöki vonalon; mert a személyforgalom közlekedésének ilyen fokozása, ilyen megkönnyítése egyenlően érdeke a szárnyvonal által érintett népes községeknek, mint magának Debreczennek, hol a kereskedelmi- és ipar piacra is nevezetes jelentőséggel hatott ez a gyakoribb, ez a fokozott közlekedés.

— **Bűnügyi regény.** A „Honvéd világ“ című elbeszélések közlését abba hagytuk, mert már legközelebb érdekesítő bűnügyi regényt kezdünk meg. Ama világhírűvé emelkedett detektív történetek egyike ez, mely mindenütt a legingerletesebb olvasmánya az újságolvasó közönségnek. Mielőtt ezen érdekesítő bűnügyi regény közlését megkezdénénk, egy a magyar társadalmi életből vett eredeti elbeszélést adunk a „Regény csarnok“ rovatban. Az érdekes elbeszélést, a mely debreczeni vonatkozású, Petrus Jenő dolgozó és író-társunk írta élénk tollal.

— Május első és a költözködés.

Vasárnapi számunkban szóba hoztuk azt a nyomasztó bizonytalanságot, amely a város lakosságának igen jelentékeny részére nehezedik amiatt, hogy május elseje vasárnapra esik, de nem lehet tudni: szabad-e akkor költözködni. A városi tanács tehát hétfői üléséből sürgős felterjesztésben közvetlenül a kereskedelemügyi miniszterhez fordult felvilágosításért.

— **Debreczen Thalynak.** A debreczeni diszpolgár, *Thaly* Kálmán oklevelét *Kovács* József polgármester vezetése alatt díszes küldöttség viszi Budapestre. A küldöttség a jövő héten indul utnak a gyönyörű, művészi kivitelű diszpolgári oklevél átadására.

— **Jótevény hölgyek.** A debreczeni jótevény nőegylet e hó 20-án d. u. 4 órakor a nőipariskola nagytermében választmányi gyűlést tart. A gyűlés egyetlen tárgya az árvaháznál megüresedett felügyelői állás betöltése.

— **Tisztelgés a főkapitánynál.** A debreczeni kávéosok, vendéglősök stb. ipartársulatának 8 tagu küldöttsége hétfőn délután tisztelgett *Végh* Gyula főkapitánynál, a díszes állásra történt kinevezetéséhez szerencsét kívánva s kérve a kávéos, vendéglős stb. ipar iránti jóindulatu támogatásra. A főkapitányt *Hauer* Bertalan elnök üdvözölte szép beszéddel, melyre a főkapitány szíves szavakban válaszolt. Kijelentette, hogy a vendéglősök, kávéosok jogos kívánságait mindenkor támogatni fogja, így a záróra kérdésben is, melyet minden vonalon eltörölni kíván, miután a városra úgy nemzetgazdasági, mint erkölcsi tekintetben sokkal előnyösebb a kivilágított, mint a sötét kávéházi vendéglői ablak.

— **Az italérés korlátozása.** A kávéosok, szállodások stb. ipartársulata hétfőn választmányi ülést tartott *Hauer* Bertalan elnöklete alatt, melyen a miskolci társszaktestület felhívására elhatározták, hogy a kismértékbeni italérésnek törvényszerű s az eddiginél nagyobb mértékben való korlátozására vonatkozó s a pénzügyminiszterhez felküldendő feliratot egész terjedelmében magukévá teszik. A feliratot küldöttség nyújtja át a miniszternek s Debreczenből a küldöttséghez csatlakoznak *Hauer* Bertalan, *Törő* Imre, *Erős* Jakab, *Tóth* István, hivatalból pedig *Szathmáry* Zoltán titkár küldött ki. Akik Debreczenből még a küldöttséghez csatlakozni akarnak, e hó 30-ig jelentkezzenek *Privitzer* József pénztárosnál.

— **Elmaradt ülés.** A gazdasági bizottságnak április hó 19-én kedd délután 3 órára kitűzött gyűlése közbejött akadály miatt megtartatni nem fog. *Király* Gyula tanácsnok.

— **Ártézi kut az Ohaton.** A város népes ohati pusztája eddig egészséges jó ivó viz nélkül szűkölködött. A tanács közlebb a belső majornál házilag 163 méter ölt kutat furatot. A furás kitűnően sikerült. Mert a kut igen kitűnő vizet ad s a magasra felszőkö viz olyan bőven ömlik a csőből, hogy a major mellett lévő legelőt egészen ellepte, s a felesleges víztömegnek elvezetéséről sürgősen kell gondoskodni. *Aczél* Géza főmérnök ezt a kutfurási eredményt nemcsak egészségügyi, hanem a Hortobágyra nézve mezőgazdasági szempontból is örvendetesnek tünteti fel a tanácshoz is bemutatott jelentésében.

— **Hivatalos eskü.** Debreczen új rendőrfőkapitánya *Végh* Gyula hétfőn délelőtt tartott tanácsülésen tette le a hivatalos esküt. Az eskü letétele után *Kovács* József polgármester a tanács nevében meleg szavakkal üdvözölte az új főkapitányt és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a beléje helyezett bizalomnak eleget fog tenni és működésével előmozdítja a város rendészetének előhaladását. Ezután a tanács tagjai üdvözölték szívélyesen az új főkapitányt.

— **Köszönet a részvételért.** Ezen uton írom hálás köszönetemet ama nánási ösmerőseimnek, barátaimnak, rokonaimnak, akik a sirontúl is szeretett jó nagyatyámnak, néhai nemes és nemzeti idős *Daróczy* István földbirtokosnak a temetésén megjelentek és bánatomat résztvevőkkel enyhítették. Ugyancsak ezen újságban írok köszönetet ama kedves barátaimnak is, a kik gyász esetemben sem feledkeztek meg rólam, sőt az ország távoli vidékeiről is vigasztaló sorokkal kerestek fel. Isten áldja meg mindnyájukat! (Hajdunánás, 1904. április hónap.) *Ifjabb Móricz Pál* újság-szerkesztő.

— **Az első hangverseny.** A debreczeni szent Erzsébet nőegylet anyagilag és erkölcsileg egyaránt sikerül hangversenyben volt része Debreczen előkelőségének vasárnap este a katolikus gimnázium dísztermében. A magas színvonalon tartott műsor meghallgatására a közönség legelőkelőbb része zsufolásig töltötte meg az egyébként is elég tágas és csinos dísztermet. A műsort *Krause* cs. és kir. 39-ik gyalogezred karnagya vezetése alatt az ezred zenekara által előadott „Szent Iván-éji álom“ nyitotta meg. Követte ezt dr. *Szűcs* Miklós tartalmas felolvasása a jótekonyságról. Dr. *Iryni* Istvánné urnő remek technikájával zongorán előadott ábrándjával ragadta el a hallgatóságot. Gyönyörködhetünk dr. *Szűcs* Gézáné jól iskolázott kellemes csengésű hangjában, *Hoffmann* József erőteljes énekében és *Fábián* Margit urhölgy remek hegedűjátékában. *Pirkler* Ernő ismét nagy hatással szavalt. Mint különösen bájos jelenés szerepelt *Klebersberg* Margit grófné, ki ez alkalommal az „Első szerelmes levél“ című vig monologot adta elő sok bájjal és valóban művészi allureókkal. A fiatal grófnő oly közvetlenséggel és annyi rutiuval adta elő a különben is szellemes monologot, hogy alip várjuk a legközelebbi szereplését. A közönség szünni nem akaró tapsal jutalmazta a kis művésznőt, kinek hatalmas virágkosárt is nyújtottak fel, sőt virágosóban is részesült. A tapsból különben minden szereplőnek bőven kijutott s a közönség a legkellemesebb emlékekkel távozott.

retes, h
erős ak
hogy Alk
csolatot
vés nem
zát gőz
viduló
és az é
mánu
előnyös
nevezett
mindazo
nia és
teni kiv
ról-eset
értesült
lat tesz
Monten

3 hópa
Nagy I
ter ev.
2 óras
kifőzőn
éves 1
ter, Sz
mek, E
éves n
mősvár
ápol,
Bártók
Révész

késő
téglav
sok i
nagy
kivon
nem
nyug

mint
tése
hogy
donát
bizta
az üg
tékét.
mint
mely
de a
tésre
arra,
vago
lajd
hasz
róm.

regy
és e
pénz
roko
ki a
tásk

utár
tau
sze
ház
ége
18.
egy
utó
há
sz
éze
be
tov
s
sz
ke
Te
sz

— **Kivitelünk a Balkánra.** Ismeretes, hogy az utóbbi időben szakköreink erős aktívot folytattak abban az irányban, hogy Albánia és Montenegró piacával kapcsolatot teremtsenek. Ugylátszik az a törekvés nem maradt meddő, mert a magyar hazát gőzhajózási vállalat egy két hetenként viduló gőzessel exportálni fogja az árukat és az esetleges utasokat, sőt egy igen humánus határozatot is hozott, amely igen előnyös kivitelünk fejlesztésére, kimondotta nevezett hajózási társaság ugyanis azt, hogy mindazon üzletek utazói részére, kik Albánia és Montenegró üzleti piacán értékesíteni kívánják cikkeiket szabad utazásra esetről-esetre jegyet fog engedélyezni. Amint értesülünk vidékünkéről több nagyobb vállalat teszi tanulmány tárgyává Albánia és Montenegró piacát.

— **Neghaltak.** Nagy Erzsébet ev. ref. 3 hónap, Kozma Róza ev. ref. 2 napos, Nagy István ev. ref. 12 hónapos, Tóth Eszter ev. ref. 2 hónapos, Zöld (utónév nélkül) 2 óras csecsemők, Reich Háni izr. 45 éves kifőzőnő, Keresztesi Ferencz róm. kath. 74 éves 1848/59 évi honvéd nyugdíjas őrmester, Szabó Erzsébet ev. ref. 2 éves gyermek, Balogh János ev. ref. 68 éves nap-éves napszámos, özv. Győri Sándorné Tömösvári Sára ev. ref. 87 éves szegényházi ápoló, László Imre ev. ref. 51 éves gépfűtő, Bártók Borbála ev. ref. 72 éves háziasszony, Révész János ev. ref. 72 éves kisbirtokos.

— **Sztrájk a téglavetőben.** Mint késő este jelentették nekünk, a városi téglavető telepen alkalmazott munkások is bérharczba léptek és este a nagyerdőn gyűltek össze. A rendőrség kivonult, de különleges intézkedésekre nem volt szükség, mert a munkások nyugodtan viselkedtek.

— **Kivágott akácok.** A tanács mintegy három hét előtt, a rendőrség jelentése alapján, melyben az volt emondva, hogy a róm. kath. temetőből a város tulajdonát képező fák nagy részét kivágták, megbizta a mérnöki hivatalt, vizsgálja meg ezt az ügyet és állapítsa meg a kivágott fák értékét. A mérnöki hivatal megállapította, hogy mintegy 1100 korona értékű fát vágtak ki, melynek harmadrésze városi területből való de a kivágott fákat közczélra, temető kerítésre használták fel. A tanács tekintettel arra, hogy közczélra használták fel a kivágott fákat, elhatározta, hogy a város tulajdona képező kivágott és még fel nem használt fákat 200 koronáért átengedi a róm. kath. egyházközség tulajdonába.

— **Lopás a vasuton.** Spitz Pál nyíregyházi lakost ismeretlen tettes meglopta és elvitte a száz koronán felül tartalmazott pénztárcáját. Magyar József máv. kalauz rokonszenvé látta a fiatal ember iránt, aki azonban galádul visszaélt vele, sőt a kézi táskáját is ellopta.

— **Tűz négy helyen.** Hétfőn délután 1/25 órakor egy rendőr a tűzoltó lak-tanyán jelentette, hogy „tűz van”. A készenlét kivonult a Lórántffy-utca 9. számú háznál Kovács András udvarán egy ól leégett, onnan a tűz átcsapott a Kigyó utca 18. számú Laczi János házához, ott szintén egy nagyobb ól égett le, továbbá a Kigyó-utca 22. számú Lénárt Imre nádfedeles háza is tüzet fogott. Mikor a tűzoltóság a színhelyre ért, 4 különböző helyen égett, ezenkívül az összes melléképületek veszélyben forogtak, úgy hogy első sorban a tűz további megállítására kellett a sulyt fektetni, s ez sikerült is. Ezután még több szivattyút szállítottak ki a tüzek színhelyére, amelyekkel aztán hamar megtörtént a lokalizálás. Tekintettel az uralgó szélre, könnyen veszélyessé válhatott volna. Ezuttal is érez-

hető volt a nagy vízhiány és csak az volt a szerencse, hogy a tűz a laktanyához közel esett és így kellő vízhordókról gondoskodhattak.

— **Halálozás.** Részvétellel értesülünk, hogy Csurka János nyugalmazott városi tanácsnok vasárnap éjjel meghalt bihar-diószegi szőlőjében, ahová feleségével együtt nem rég utazott ki a tavaszi szőlőbeli munkálatok végett. A jó egészségben lévő öreg ur halálának híre egészen váratlanul éri nagyszámu tisztelőit és barátait. Szívvel hűdés ölte meg. Holttestét unokaöccse, Csurka István ref. tanító, holnap este haza szállíttatja. A temetés ápr. 20-án szerdán délután 3 órakor lesz a varga-utcai 24. sz. háztól. Csurka János három évtizedig szolgált híven a város házában a közügyeket. Mint adóügyi tanácsnok ment nyugalmába az 1896 évi tisztújításkor. Elhunytát özvegyén kívül kiterjedt atyafiság gyászolja.

— **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni „István Gőzmalom” által, a m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói segélyző-egyesületének adott 20 korona adományért, ezúton is hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Talált gyémántfüggő.** Az utcán aranyba foglalt gyémánt fülön függőt talált Kiss Mihály hajdubagosi magyar. Kérdezgette fűtől-fától, mennyit ér, talán el is adta volna, ha hirtelenjében vevő akad rá, de nem akadt, hanem a helyett a rendőr kezdett érdeklődni az atyafi iránt és oly melegen, hogy föl is kísérté a büntügyi osztályhoz a becsületes megtalálót.

— **Tolonczok.** Andrásfalvi Márton debreczeni illetőségű egyént a zilahi rendőrség hazatolonczolta, — Salamon András pedig kényszerutlevéllel hagyta el a várost.

— **A gésák.** Az orosz-japán háború kitörése óta alig van nap, hogy a lapok említést ne tennének a gésákról, a csicsergő, epedő, szerelmes japán leánykákról. Egyik elmeséli nekik, hogy ók a szabad szerelem hódító papnói, kiket eme élethivatásuk helyes betöltésére maga az állam képezet ki az e célra felállított gésa-gymnasiunokban; a másik sietett megczáfolni a szabad szerelem iskolájának eszméjét s védi a gésa erényeket: de abban minden lap megegyezik, hogy a gésák, még az európai fogalmak szerint is csinosak, szépek. Arczbőrük üde, hamvas, sima s fehér, kezeckék puhák s bársony bőriek; ami természetes is, mert a gésa végtelen odaadással ápolja arcát s kezeit, s mint köztudomású nem eredménytelenül.

Nincs is lebilincselőbb látvány egy üde, hamvas, sima s tiszta, szép női arcznál, egy fehér, bársony bőri, lágy női kéznél és önmaga ellen vét azonos, ki természetadta bájjait nem ápolja minden rendelkezésre álló, de ártalmatlan eszközzel, melyek között a legkiválóbb, a szépítő szerek gyöngye, a Harmat Crème nevű arczszépítő kenőcs (készíti a Mihailovits-gyógyszertár Debreczenben), mely teljesen ártalmatlan, nem zsíros, tehát bármikor használható s rövid idő alatt üdév, bársonyszerűvé teszi az arcz, s kézbőrt s az ifjuság elbájoló hamvát lopja a ránczosodni kezdő, napégette s tisztátalan női arcra.

x **Pénzkecskés** gyorsan kieszközöltetnek a 26. pénztintézzettel összeköttetésben levő bankirodában, Debreczen, Csapó-utca 12. Törlesztéses kölcsönök földbirtokra és kisebb bérházakra is.

Tolvajok remeklései.

Sok agyafúrt dolgot műveltek már a világon a társadalom száműzöttjei, akiről egész könyvet irt nemrég a francia börtönügy egyik alapos ismerője. Néhányat mutatoba közlünk ezen érdekfeszítő munkából.

Krokodilus-tolvajok.

Az 1895. év egyik szeptemberi reggelén a párisi állatkert (Jardin des Plantes) őrei iszonyatos segélykiáltásokra riadtak fel álmukból. A hang irányába igyekezve a krokodilketrecben egy férfit találtak, akit az egyik legnagyobb krokodil kergetett. Az üldözöttnek kötél volt a nyakán, amelyen akarva, nem akarva a krokodilt maga felé

irányította. A kötél másik vége ugyanis a hulló nyakára volt kötözve. Az örök mármár azt hitték, hogy az állat életuntságból öngyilkosságot akart elkövetni. De nem volt sok idejük a gondolkozásra. Gyorsan kinyitották a ketrec ajtaját, kiengedték a halálrémült embert és egyidejűleg elvágták a köteleit. A rendőrségen a nyájas idegen igen érdekesen magyarázta meg, hogy miként jutott a ketrecbe; ő és két társa ugyanis elhatározta, hogy egy eleven krokodilt lopnak. Mialatt az állat aludt, a három tolvaj köteleket kötött a farkára és a nyakára. Ketten kívülről húzták a köteleket, a megmentet pedig belülről a krokodil farkát kormányrudnak használva irányította a műveletet. A derék hulló azonban a kellemetlen ránczigálásra felébredt, a köteleket kirántotta a kívülállók kezéből és nekilátott, hogy a ben-szorult embert megreggelizze. Ha az örök nem hallják meg idejekorán a segélykiáltást ez az igyekezete sikerült volna is.

Az ellopott ajtó.

Ennél az esetről sokkal humorosabb a törvényszéki palotában történt tolvajtréfa. Egyik nap a büntető-tanács elnöke a tárgyalóterembe menet látja, hogy az ajtónál két munkás létrákon állva igyekszik az ajtó-pántokat kistrófolni.

— Fiam — mondá az elnök — kérem önöket, hogy zaj nélkül végezzék a munkájukat.

A két férfi zaj nélkül elvégezte a munkát, felpakolták a nehéz tölgy ajtószárnyakat és nyugodtan elvitték. Másnap sült ki, hogy a csendesen dolgozó urak tolvajok voltak, akik ellopták az ajtót.

Hamis szabadulólevél.

Még érdekesebb eset, a melyt az írja le, hogy mint lopta el egy rab a saját szabadságát. Egy Altmayr nevű híres szélhámos, aki most Guyanába van deportálva újabb bűneiért, akkor a Mazas börtönbe volt internálva. Egyik nap kihallgatás végett felkísérték Killiers vizsgálóbíróhoz. A szemfüles ember kihallgatás közben észre-vette, hogy a vizsgálóbíró asztalán hivatalos blanketták fekszenek, melyekre rá van nyomva: a főállamügyész parancsa. Altmayrnek hirtelen jó ötlete támad. Szinleli, hogy fel van dühödve és öklével teljes erővel rácsap a vizsgálóbíró asztalára. A tintatartó tartalma a bíró ruhájára ömlik, az asztalon levő papirok szanaszét röpülnek a szobában.

Altmayr bocsanatot kér és segít a papirosokat összeszedni. A zavarban ráüti a bíró pecsétjét az államügyész aktapapírjára és zsebébe csusztatja azt. Czellájában a papirra szabadon bocsatási parancsot szerkeszt a maga számára, aláhamisítja az államügyész nevét és a fogházigazgatóhoz címelve feladatja egyik megvesztegetett örrel a levelet. Másnap reggel a fogházigazgató élénken gratulálva szabadon bocsatotta Altmayrt, aki még aznap este klakkban és frakkban nézte egyik páholyból a Comedie Francaise előadását. Ezután újból elkezdte szélhámosságát, amíg ismét el nem fogták.

Ellopott hajó és vasúti kocsis.

Nem utolsó dolog azokban a krónikákban az sem, hogy a marsaillesi kikötőből fényes nappal ellopták az Etincelle nevű yachtot. A tolvajok valószínűleg átfestették a hajót, új nevet mázoltak rá és máig sem találták meg őket.

Hasonló eset történt Cincinnati-ban, ahol azonban egy közúti vasúti kocsit loptak

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ekszer javítás és bármilyen (vésnői) ötvös munkákat jutányos árért vállal: **Pintér Gusztáv** Debreczen, Piacz-u. a főtözsde mellett. Órák, ékszerek és tajtékpipák nagy választékban. Törött arany és ezüst beváltatik.

Niklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca főtözsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhető kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigarettatárczák, séta botok, játékok, gyermekkoscsik, zománc edények és számtalan itt fel nem sorolt áru.

Vakfoltos tükrök ujjá öntését legolcsóbban vállalja **Blatner Gyula** üveg- és porcellán üzlete Debreczen, Piacz-u. 42. (a Hungariával szemben).

Új liszt raktár Debreczen Hatvan-utca 35. István gözmalom és saját őrlésű buza és kétszeres lisztből nagy raktár. Borsó, lencse, bab, rizs, köles, lekvár stb. lehető legolcsóbban **Friedmann Lipót** katona élelmezőnél.

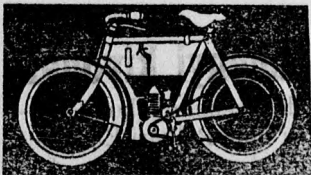
2 utcai szoba, konyha, spájz, kamara együtt vagy külön kiadó Eötvös-utca 68. szám.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? **Neumann Nándor** festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Kaiser Salamon Hatvan-utca 2. Ajánlja a legújabb tavaszi újdonságokat u. m. blouz kelméket, női felöltőket, férfi- és női szöveteket, tükröket, képeket és vásznakat a legkényelmesebb heti és havi részletfizetésre.

Csak e hó végeig lehet olcsón karlsbádi porcellán edényeket kapni. Debreczen, Piacz-utca 73.

Harisnya kötőde Debreczen, Piacz utca 32. **Fischbein Katalin** (Schwartz Arminné.) Elvállal harisnyák kötését és fejelést igen mérsékelt áron.

Pöldvári L., debreczeni első elektro-mechanikus Kosuth-utca 1. sz. az udvarban. — Telefon 168. sz

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: »Nil«, »Amtie« »Ramle« 100 db. 30 fillér. **Legújabb diák hüvely** parafás arany szópókával 30 fillér. Új King dohányfogóval 24 fillér, kapható **Mihály Sámuel** papirkereskedésében, Dréher-sörccsarnokkal szemben.

Aki olcsón, jól, praktikusán és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához

DEBRECZENBEN, Hunyadi u. 21.

Tempiomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárász tételét, betonozásokat vagy bármily építkezési munkákathelyben vagy vidéken **olcsón a legjobb kivitelben elvállal.** Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőmives, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak előnyösen készít tervek, költségvetést stb.

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női felöltők áruházában

raktárra érkeztek a **legújabb**

női- és gyermek felöltők

és napernyők

óriási választékban.

Feltűnő olcsó árak.

Szappan főző szóda

és

Denaturált szesz

legerőssebb minőség

Fritsch Károly

fűszeráru üzletében

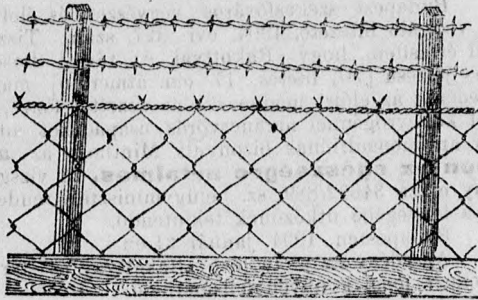
Főtér, a Bika szállodával szemben.

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kéttmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

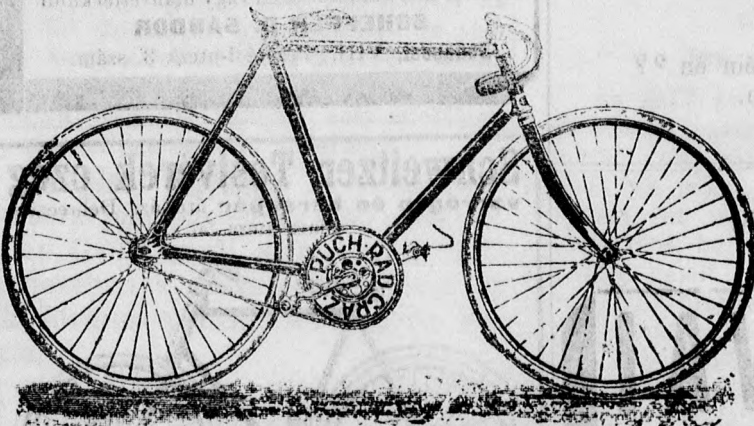
Gyarmányaimra számtalan sok kitüntetést és elismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok, s baromfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld és kavics áthányórostaikat, sodrony lábtörölőt, ökörszajkosarokat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitűnő ruganyos ágybetéteket, s szabadalmazott ruganyos acél sodrony kocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és czélszerűség tekintetében.

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.

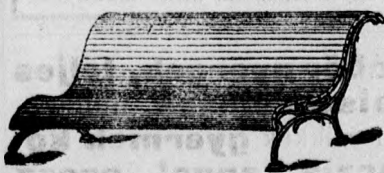
Ingyen és bérmentve küldjük 1904 évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárusítója a hirneves gráci **Puch** kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

ROSENBERG ÉS HAMMER

villany-műszerészek, kerékpár- és varrógép-raktár
DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz. (a nagytemplom mellett.)

Tavaszi idényre.

Méhészeti cikkek különlegességei. **Kerti padok** és vas butorok, kertészeti szerszámok. **Épület** és butor vasalások. **Gazdasági** felszerelések. **Gyermekkoscsik** egyszerűtől a legdiszesebb kiállításban. **Fürdőkádak** és jég szekrények, legolcsóbban beszerezhetők

Tóth Gyula

vasnagykereskedő

Piacz-utca 20. és 27.

